

ĐÁP ÁN ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ 5

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12

BỘ SÁCH: CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

Thời gian làm bài: 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (4đ)

Học sinh đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi kế tiếp

HƠI ẤM BÀN TAY

(Lưu Quang Vũ)

Phút đưa nhau ta chỉ nắm tay mình
Điều chưa nói thì bàn tay đã nói
Mình đi rồi hơi ấm còn ở lại
Còn bồi hồi trong những ngón tay ta.

Như hai dòng sông gặp gỡ đôi phù sa
Nhập luồng nước, hoà nhau màu sắc
Trao cảm thương, hai bàn tay nắm chặt
Nghe máu mẹ cha chuyển giữa mỗi tay mình.

Những ngày xa, trời nhớ một màu xanh
Xây trận địa bàn tay ta rám nắng
Khi vuốt ngọn cỏ non khi lấp đạn
Khi áp lên vàng trán thấm mồ hôi.

Bàn tay ta trên ngực lớn cuộc đời
Ấm hơi ấm ở tay mình lưu luyến
Và ở tận đầu kia trận tuyến
Bàn tay mình mang ánh nắng tay ta.

Khi đàn chim bay tới rợp trời trưa
 Còn mây về mang cơn mưa đầu hạ
 Hai vì sao đổi ngôi trong đêm gió...
 Đó chính tay mình đang vượt khoảng xa
 Tìm đến nơi này âu yếm nắm tay ta.

(Lưu Quang Vũ, Thơ tình, NXB Văn học, 2002)

Câu 1. Bài thơ có thể chia thành mấy đoạn? Hãy đặt tên cho từng đoạn để từ đó xác định mạch cảm xúc, cấu tứ độc đáo và hình tượng chính của bài thơ. (0.5 điểm)

Câu 2. Đọc khổ thơ đầu và trả lời câu hỏi a, b, c. (1.5 điểm)

- Chủ thể trữ tình cảm nhận được hơi ấm bàn tay trong hoàn cảnh đặc biệt nào
- Tác giả Lưu Quang Vũ muốn nói điều gì trong dòng thơ “Điều chưa nói thì bàn tay đã nói”? Phân tích thủ pháp nghệ thuật trong dòng thơ để làm rõ điều đó.
- Phân tích cảm xúc của chủ thể trữ tình trong khổ thơ.

Câu 3.

Thi sĩ đã dùng những từ ngữ nào, thủ pháp nghệ thuật nào để diễn tả những cảm nhận của mình về hai bàn tay nắm chặt? Phân tích đôi điều làm rõ những cảm nhận đó trong khổ thơ thứ hai. (1.0 điểm)

Câu 4.

Đọc khổ 3, 4 và trả lời các câu hỏi a, b, c. (1.0 điểm)

- Hình ảnh bàn tay ta được gợi tả trong những hoàn cảnh nào?
- Các từ ngữ “Xây trận địa”, “lấp đạn” có vai trò như thế nào trong khắc họa bàn tay ta?
- Điều gì làm nên vẻ đẹp cho bàn tay ta? Cảm xúc của tác giả khi nói về bàn tay ta?

Câu 5.

Tác giả gửi đến người đọc bức thông điệp nào? Em có đồng ý với điều đó

không? Những yếu tố nghệ thuật đặc sắc nào đã chuyển tải bức thông điệp đó?

(1.0 điểm)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. Nêu đánh giá của em về nghệ thuật đặc sắc của bài thơ và ý nghĩa của hình ảnh bàn tay. Viết đoạn văn khoảng 200 chữ để trả lời câu hỏi. (2.0 điểm)

(2đ)

Câu 2.

Viết văn bản (600 chữ) so sánh, đánh giá hình ảnh đôi bàn tay trong bài thơ Hơi ấm bàn tay của Lưu Quang Vũ và trong bài thơ Bàn tay em của Xuân Quỳnh (sau đây). Từ đó làm nổi bật sự độc đáo trong cách kiến tạo hình tượng/hình ảnh thơ của mỗi tác giả.

BÀN TAY EM

(Xuân Quỳnh)

Gia tài em chỉ có bàn tay

Em trao tặng cho anh từ ngày ấy

Những năm tháng cùng nhau anh chỉ thấy

Quá khứ dài là mái tóc em đen

Vui, buồn trong tiếng nói, nụ cười em

Qua gương mặt anh hiểu điều lo lắng

Qua ánh mắt anh hiểu điều mong ngóng

Anh nghĩ gì khi nhìn xuống bàn tay?

Bàn tay em ngón chẳng thon dài

Vết chai cũ, đường gân xanh vất vả

Em đánh chắt chơi chuyen thưở nhỏ

Hái rau rền rau rệu nấu canh

Tập vá may, tết tóc một mình

Rồi úp mặt lên bàn tay khóc mẹ

Đường tít tấp, không gian như bể
Anh chờ em cho em vịn bàn tay
Trong tay anh, tay của em đây
Biết lặng lẽ vun trồng gìn giữ
Trời mưa lạnh tay em khép cửa
Em phơi mền vá áo cho anh
Tay cắm hoa, tay để treo tranh
Tay thấp sáng ngọn đèn đêm anh đọc
Năm tháng đi qua mái đầu cực nhọc
Tay em dùng trên vàng trán lo âu
Em nhẹ nhàng xoa dịu nỗi đau
Và góp nhặt niềm vui từ mọi ngã
Khi anh vắng bàn tay em biết nhớ
Lấy thời gian đan thành áo mong chờ
Lấy thời gian em viết những dòng thơ
Để thấy được chúng mình không cách trở....
Bàn tay em, gia tài bé nhỏ
Em trao anh cùng với cuộc đời em

(Xuân Quỳnh, Tự hát, NXB Tác phẩm mới, 1984)

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.